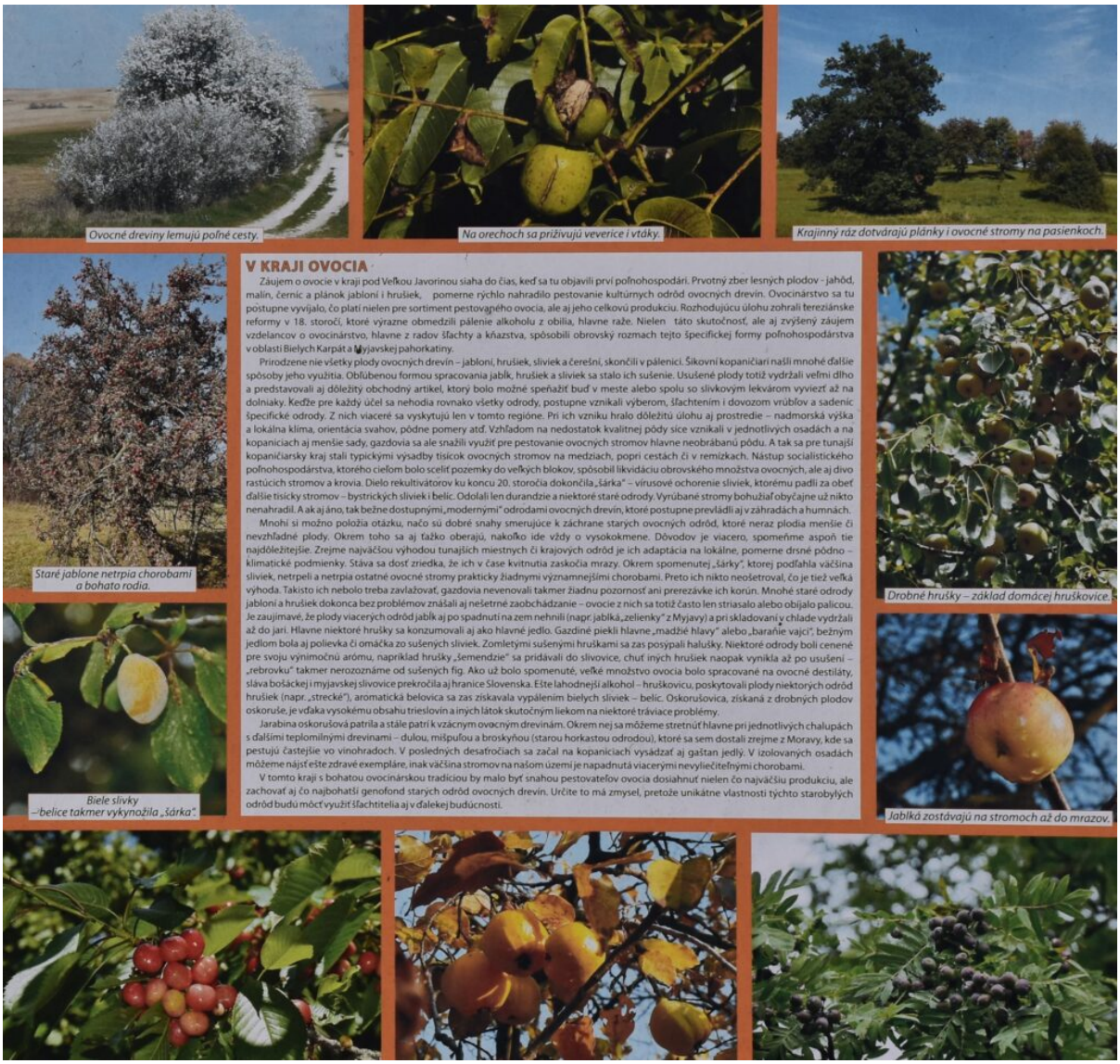
Náučný chodník Poriadie – Rudník



Kraj:	Trenčiansky
Okres:	Myjava
Geomorfologické jednotky:	Myjavská pahorkatina
Geologická jednotka:	flyšové pásmo
Chránené územie:	žiadne
Prístup:	bus Rudník, základná škola (ZŠ)
Východisko:	Rudník, obecný úrad
Trasa:	Rudník, obecný úrad – Rudník, U Hluchých – Poriadie, železničná stanica
Dĺžka, prevýšenie:	2,3 km, prevýšenie 50 m
Čas prechodu:	1 h
Počet zastávok:	3

Náročnosť:	nenáročná trasa

Zameranie chodníka: prírodovedné, ochranárske, ovocinárske

Typ chodníka: samoobslužný, líniový, obojsmerný, peší, celoročný

Nadväznosť na turistickú značku: nie je

Rok otvorenia: 2012

Aktuálny stav: Náučný chodník je v dobrom stave (2022).

Textový sprievodca: nie je

Kontakt: Miestna akčná skupina Kopaničiarsky región, Kancelária KR-MAS, ul. M. R. Štefánika 560/4, 907 01 Myjava, tel. (TIC) 0917 240 098

Poznámky: (1) Na informačných paneloch sa pred názvom chodníka uvádza aj názov projektu – „Chodníčky za poznaním slovensko-moravského pohraničia" –, v rámci ktorého bol vybudovaný. (2) Názov náučného chodníka evokuje smer jeho trasy v rozpore s číslovaním zastávok (panelov) v teréne.

Využiteľnosť pre školy

Náučný chodník je vhodný pre terénne vyučovanie obmedzene, keďže jeho trasa vedie zväčša po cestnej komunikácii, hoci relatívne málo frekventovanej.

Čo sa oplatí vidieť na trase náučného chodníka a v okolí

Rudník. Kopaničiarska obec východne od Myjavy vo východnej časti Myjavskej pahorkatiny s niekoľkými osadami v povodí horného toku **potoka Rudník**, pravostranného prítoku Jablonky. Ako samostatná obec vznikol v roku 1955 odlúčením niekoľkých kopaníc od tzv. Veľkej Myjavy (podobne ako päť ďalších obcí). Územie bolo kopaničiarsky osídlené v časoch tureckých výbojov a rôznych prenasledovaní. Prvá písomná zmienka o lokalite (lese) Rudník je z roku 1661. Obyvateľstvo sa zaoberalo poľnohospodárstvom, tkáčstvom, výšivkárstvom, čipkárstvom, rezbárstvom, boli tu vyhne, mlyn a výroba rastlinného oleja, za socializmu väčšina pracovala v priemyselných podnikoch v Myjave. Hoci názov obce napovedá prípadný výskyt rudných surovín, pre celé územie a okolie Myjavskej pahorkatiny je charakteristický len výskyt nerudných (stavebných, tehliarskych) surovín, ktoré sa aj priemyselne ťažili. V okolí Rudníka sa v minulosti zistil v komplexe slienitých ílov len výskyt sadrovca (chemicky dihydrát síranu vápenatého), mäkkého bezfarebného či bledo sfarbeného minerálu.

Poriadie. Kopaničiarska obec prevažne v Myjavskej pahorkatine a čiastočne na južnom okraji Bielych Karpát severovýchodne od Myjavy na rozvodnom chrbte medzi tokmi Myjava, Kostolník, Rudník a Cengelka. Vznikla – zároveň s inými piatimi obcami – v roku 1955 odlúčením niekoľkých kopaníc od Myjavy. Jej územie bolo osídľované utečencami pred tureckou expanziou a v 17. storočí českými exulantmi. Jednou z najstarších kopaníc je Dolný Výhon, odkiaľ sa osídľovanie rozširovalo ďalej. Obyvateľstvo sa zaoberalo poľnohospodárstvom, ešte začiatkom 20. storočia aj výrobou dreveného riadu, náradia a kolovratov. V mieste U Klasovitých nad osadou Dolný výhon, kde v poslednej bitke prvej septembrovej výpravy Slovenského povstania 28. septembra 1848 v boji proti maďarskému vojsku zahynulo dvanásť hurbanovských vojakov a vyhoreli časti osady, stoja dva pomníky – menší z

roku 1928 a nad ním monumentálny železobetónový z roku 1968 od akad. sochára Štefana Belohradského so štvorverším Rudolfa Fabryho. V rámci Slovenského národného povstania v rokoch 1944 – 1945 pôsobili v okolí obce partizánske skupiny. Po druhej svetovej vojne obyvatelia pracovali okrem poľnohospodárstva v priemysle na Myjave, v Starej Turej a i.

Myjavská pahorkatina. Medzihorský geomorfologický celok na západe Slovenska zhruba medzi Sobotišťom, Osuským, Prašníkom, Bzincami pod Javorinou a Brestovcom medzi Malými Karpatmi na juhu a Bielymi Karpatmi na severe a Považským podolím na východe a Chvojnickou pahorkatinou na západe. Ide o zvlnené nevysoké (zväčša 250 – 400 m n. m.) územie s charakteristickými plošinami oddelenými širšími dolinkami, pri južnom okraji kulminujúce Bradlom (543 m n. m.) s veľmi pestrou a zložitou geologickou stavbou. Okrem paleogénnych flyšových hornín (zlepence, ílovce) sú hojne zastúpené neogénne (zlepence, pieskovce, brekcie) a mezozoické (vápence, pieskovce, sliene, ílovce) horniny včítane bradiel a ich obalu niekde s prekryvom štvrtohorných sedimentov (sprašové hliny, svahové sedimenty, štrkopiesky nív). Miestami – na relatívne odolných horninách, napr. bradlových tvrdošoch (jurské vápence) či masívnych chrbtoch na kriedových pieskovcoch a vápencoch – sa vyskytuje výrazný i skalnatý reliéf (Brančské bradlá) alebo terén s pomerne veľkým prevýšením až vrchovinného rázu – teda nie pahorkatinného, ako by nasvedčoval zaužívaný názov celku –, členený hlbšími dolinami Myjavy, Brezovského potoka, Jablonky, Tŕstia a ich prítokov. [Poznámka na okraj – vrch Bradlo napriek názvu nie je bradlom v geologickom zmysle.] Pre územie Myjavskej pahorkatiny je charakteristický hojný výskyt historických výmoľov, podmienených kombináciou miestami nízkej odolnosti geologického podložia, veľkej členitosti reliéfu, spôsobu obrábania odlesnenej pôdy v rámci kopaničiarskeho osídlenia od 16. storočia a jeho časového prekryvu s tzv. malou dobou ľadovou s častými silnými zrážkami s efektom intenzívnej vodnej erózie. Zhruba polovica plochy medzihoria je dnes zalesnená prevládajúcimi bučinami, a to najmä na skeletnatých pôdach, strmých svahoch, opustených pasienkoch a na územiach s výmoľmi bohato zastúpeným agátom bielym.

Názvy informačných panelov

1. Poľné lesíky
2. V kraji ovocia
3. Železnica a inváz ne rastliny










169




„ Chodníčky za poznaním slovensko - moravského pohraničia"
Náučný chodník Poriadie - Radošina







